

Šola v Javorniškem Rovtu v letih 1963 in 1964

V Rovte sem šla verjetno prvič, pravzaprav me je nesel moj oče Jože Žvab, ko je šel v partizane. Imela sem oslovski kašelj. Dober zrak in prijazni ljudje v Rovtih so mi pomagali, da sem hitro ozdravela. Oče je leta 1945 padel na Primorskem. Spomnim se slovesnosti v šoli na Koroški Beli, kjer je bila tudi krsta mojega očeta. Da sem po petletnem učiteljišču v Ljubljani postala učiteljica, se moram zahvaliti svojemu razredniku nižje gimnazije na Koroški Beli, Bratku Škrlju. On me je usmeril v ta poklic, ki mi je bil vedno zelo lep. Moje prvo leto učiteljevanja je bilo v šoli na Koroški Beli, kjer so v zbornici sedeli še »tovarišice in tovariši«, katerih učenka sem bila. Že naslednje leto pa sem rada odšla za eno leto v Rovte, kjer je bila podružnična šola OŠ Koroška Bela. Takrat smo v Rovte hodili peš, pozimi pa je odlično šlo navzdol s sanmi. Idilična šolska stavba, ki je stala ob Šrancovi domačiji, je bila večinoma lesena. V njej je bil prostor za učilnico, kabinet za nekaj malega učnih pripomočkov, hodnik s straniščem ter kuhinja in soba za učitelja. Grelimo se na drva s pečjo v učilnici in s štedilnikom v kuhinji. Nad temi pritličnimi prostori je bila manjša dvorana za različne prireditve. Ob šoli, kjer je bil manjši travnik, pa je stala še drvarnica.

V podružničnih šolah je potekal pouk pet dni v tednu. En prost dan je bil namenjen učiteljici za opravke na matični šoli. Pouk je bil kombiniran, kar pomeni, da so bili učenci prvega in drugega razreda ter učenci tretjega in četrtega razreda ločeni pri pouku glavnih predmetov in združeni pri telovadbi, glasbi ter likovnem pouku. V tistem letu je šolo obiskovalo osem učencev, starih od sedem do deset let. Večkrat pa so jih med poukom prišli malo pogledat njihovi mlajši bratci in sestrice in še večkrat sosedovi otroci.

Učenci so bili pridni. Ker so *Šolarji z učiteljico Angelo Tavčar, last Bogomira Noč*

se radi učili, se spominjam le lepih dogodkov. Pred leti sem srečala svojo nekdanjo učenko Anico, ki se je še spomnila črne pike, ki sem ji jo narisala v zvezek. Še danes mi je žal, da sem kot mlada učiteljica storila to napako, ki se je otroku za tako dolgo vtisnila v spomin. A tolaži me, da jih v 37 letih dela z mladimi ni bilo veliko.

Šola je bila tudi prostor družabnih prireditev. Za 8. marec smo se zbrale v šoli mame, stare mame in žene, ki smo svoj praznik popestrile z domačimi dobrotami: suhimi rebrci, zaseko, kruhom in pecivom in zraven skuhale čaj z malo domačega žganja, da bi se pogrele, saj je bilo mraz in še vedno precej snega. Zanimiva je bila tudi gledališka igra, v kateri so nastopili otroci in domačini. Gledalcev je bilo toliko, da nas je skrbelo, ali bo strop nad učilnico sploh zdržal tolikšno število ljudi.

Življenja v Javorniškem Rovtu se rada spominjam. Škoda je bilo le, da je stavbo šole uničevala lesna goba, jaz pa sem se najbolj bala miši, ki so, posebej pozimi, rade prišle v šolo.

Zelo drag spomin mi je spominska knjiga, v katero ste mi, moji dragi učenci in starši, narisali in napisali pred 52 leti. Velikokrat jo odprem, gledam, berem in se vas spominjam. Po letu 1964 ni bilo več šole v Javorniškem Rovtu. Urejena je bila makadamska cesta, po kateri so se učenci s kombijem lahko vozili v šolo na Koroški Beli, kjer sem potem učila tudi sama. A v Javorniški Rovt k svojim prvim učencem sem se še vračala.

Meri Razinger (Lenčkova)

Jelka Kryl v Javorniškem Rovtu

Pred dvema desetletjema sem se primožila v vas. Srečevala sem nove ljudi, spoznavala nove običaje in drugačne navade. Po spominih so mi naslikali tudi neumorna peš popotovanja katehistinje Jelke v vseh letnih časih v Rovte. Srečala sem drobno gospo, izmučeno od bolezni, ki je živela v stanovanju »na pošti« na Javorniku. Njeni otroci, kakor je imenovala veroukarje, so mi govorili o misionarju in Indijančku. Takrat, ko sem jo nekajkrat srečala, se nisem zavedala njene veličine. Na moji katehetski poti pa se mi je prebudilo zanimanje zanjo. Zapisano sem delno povzela po rokopisni kroniki pokojnega župnika Ivana Janeža.

Jelka Zorc se je rodila leta 1922 v Srednji vasi v župniji Polhov Gradec. Po smrti staršev je bila posvojena v Ljubljano kot Jelka Kryl. Živela je v hiši inženirja Pavla Kryla in